

JAARVERSLAG WELSAAM 2024

WELSAAM

WELSAAM BESTAAT IN 2024 UIT >>>

COLOFON

Afbeeldingen cover links:

Buurtgezinnen

Huis van de Wijk De Nude, Solidez

Opbouwwerker, Solidez

Afbeeldingen cover rechts:

Sportbuurtwerk, Solidez

Ethiopische Koffieceremonie, Thuis Wageningen

Huis van de Wijk De Pomhorst, Solidez

Coördinatie: Conny Hoitink & Jesper Broekhof

Teksten: Sabine van Stuijvenberg (creatievecommunicatie.com)

Vormgeving en illustraties: Talitha Vlastuin (denieuweontwerper.nl)

INHOUDSOPGAVE

- 3 Samen redzaam in een kantelende samenleving**
- 5 Ontwikkelingen in de Wageningse context
- 6 Vernieuwingen binnen Welsaam in 2024

- 7 Samenwerken loont**
- 9 Ontwikkelingen: De Broedplaats
- 10 DIG: Diversiteit, Inclusie én Gelijkwaardigheid
- 11 Innovatieve projecten met impact

- 13 Reflectie per themagroep**
- 14 Ontmoeten
- 16 Participatie
- 18 Vluchtelingen
- 20 Leefbare Wijken
- 22 Prettig Thuis & Veerkracht
- 24 Financieel Zelfredzaam
- 26 Kansrijk Opgroeien
- 28 Positief Ouderschap

- 30 Perspectief Fonds
- 32 WageningenDOET

- 34 Vooruitblik 2025: Welzijn begint bij de mens**
- 35 Annex 1 Monitor 2024
- 36 Annex 2 SROI

SAMEN **REDZAAM** IN EEN KANTELENDE SAMENLEVING

Hoe organiseren we een samenleving waarin mensen niet alleen zichzelf, maar ook elkaar kunnen helpen? Waar we de kracht van gemeenschappen benutten om samen redzaam te zijn – in plaats van te blijven leunen op een zorgsysteem dat onder grote druk staat?

Die vraag is urgenter dan ooit. Gemeenten, professionals én bewoners merken dat de rek eruit is. De wachtlijsten groeien, de regels worden ingewikkelder, en hulp komt vaak te laat. Tegelijkertijd zien we dat gemeenschappen veerkrachtig zijn – als ze de ruimte krijgen. Welzijn en lokale initiatieven vanuit de gemeenschap kunnen bovendien tegen lagere kosten méér betekenen voor de samenleving door taken over te nemen van de gemeente.

DE KRACHT VAN VERBONDENHEID

De samenleving verandert snel. Meer mensen kampen met psychische druk, financiële onzekerheid of eenzaamheid. Tegelijk groeit het besef dat welzijn niet begint bij loketten of instellingen, maar bij mensen zelf – in hun buurt, netwerk en dagelijks leven.

In dat spanningsveld bouwt Welsaam aan een sterke sociale basis waarin inwoners elkaar kennen, ondersteunen en versterken. We verbinden formele en informele netwerken. We bieden ruimte aan vrijwilligers en bewonersinitiatieven.

KANTELEN GAAT NIET VANZELF

We kijken terug op een mooi 2024. Een jaar waarin we veel hebben geleerd en dat financieel goed is verlopen. We weten wat we vast willen houden en wat we nodig hebben. Als Welsaam doen we het best goed en hier zijn we trots op. Zo worden we door inwoners gewaardeerd met een 8,2 als rapportcijfer voor onze activiteiten.

Tegelijkertijd wil Welsaam innovatief blijven en kunnen we meer doen. Binnen Welsaam én met partners buiten Welsaam. Want juist door deze samenwerkingen ontstaan innovatieve oplossingen. Samenwerken kost alleen wel tijd en daarmee geld. Op dit moment geeft Welsaam 1% uit aan organisatiekosten. Dit was een bewuste keuze bij het indienen van de aanbesteding. Twee eerdere bezuinigingsrondes binnen het sociaal domein hebben er namelijk voor gezorgd dat de focus is gelegd op het overeind houden van de activiteiten die bijdragen aan de maatschappelijke resultaten. We ervaren nu dat dit knelt.

We vragen de gemeente om de erkenning van dit vraagstuk. Om vervolgens samen te kunnen werken aan een oplossing.

KANTELEN IS EEN KEUZE

Juist daarom is dit jaarverslag zo belangrijk: het laat niet alleen zien waar we trots op zijn, wat we doen en waar we staan als Welsaam. Maar ook wat er nodig is als Welsaam om innovatief te kunnen blijven. Door in dit jaarverslag diverse ervaringsverhalen van inwoners te delen, willen we hiermee het perspectief van de inwoners nog sterker neerzetten.

Bovendien stelt het de gemeente Wageningen voor een duidelijke keuze. Welke rol ziet de gemeente nu echt weggelegd voor welzijn, Welsaam en gemeenschappen met eigen initiatieven? Die een grotere rol kunnen en willen spelen in de transformatie en kanteling van het zorglandschap. Dit is het moment om hier een duidelijke keuze in te maken. Dit verslag geeft daar woorden, cijfers en verhalen aan – en maakt duidelijk: een sterke sociale basis is geen sluitpost, maar een startpunt voor een veerkrachtige stad.

ONTWIKKELINGEN IN DE WAGENINGSE CONTEXT

2024 was een jaar van kanteling: landelijke akkoorden als het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) vroegen om een herpositionering van welzijn in relatie tot zorg, preventie en samenlevingsopbouw. Tegelijkertijd verscheen de nieuwe Woonzorgvisie (WZV) van de gemeente en werd de Herijking van het Sociaal Beleidskader aangekondigd. Al deze beleidslijnen raken direct aan de inzet en koers van Welsaam.

IZA & GALA: WELZIJN ALS EERSTE SCHAKEL

IZA en GALA onderstrepen de druk op de zorg – door vergrijzing, personeelstekorten en toenemende complexiteit – en wijzen het sociaal domein aan als eerste ingang voor passende ondersteuning. De focus verschuift naar gezondheid, weerbaarheid en leefomgeving, waarbij het uitgangspunt is dat mensen zélf regie voeren en ondersteuning krijgen wanneer dat écht nodig is. Die verschuiving sluit naadloos aan bij de missie van Welsaam: versterken van de sociale basis, preventief werken en inzetten op informele netwerken.

WZV: LANGER ZELFSTANDIG WONEN VRAAGT OM NETWERKZORG

De Woonzorgvisie 2023–2033 legt nadruk op zelfredzaamheid, mantelzorg en een leefomgeving die uitnodigt tot betrokkenheid. Door de scheiding van wonen en zorg neemt het beroep op informele zorg toe, terwijl het aantal mantelzorgers daalt. De centrale ambitie van de uitvoeringsagenda is helder: gezondheid, zelfstandigheid en meedoen bevorderen vanuit wijkstructuren en preventie. Welsaam wordt daarin expliciet gezien als een kernpartner.

HERIJKING SOCIAAL BELEIDSKADER: DRIE THEMA'S ALS KOMPAS

De gemeentelijke startnotitie voor de Herijking Sociaal Beleidskader (in 2026) vertaalt landelijke VNG-lijnen naar Wageningse focuspunten:

- **Bestaanszekerheid bieden:** investeren in voorspelbaar inkomen en stabiel wonen.
- **Kansengelijkheid vergroten:** ongelijk investeren waar de nood het hoogst is.
- **Gezond samenleven versterken:** inzetten op ontmoeting, vitaliteit en netwerkvorming.

Deze herijking vormt een kader waarbinnen Welsaam haar rol als verbinder en aanjager van gemeenschapskracht verder kan versterken.

VERNIEUWINGEN BINNEN WELSAAM IN 2024

De kerngroep en de aangesloten organisaties hebben in 2024 actief bijgedragen aan het duiden, vertalen en toepassen van deze ontwikkelingen:

- In mei en oktober gaven we bestuurlijke presentaties over IZA/GALA, WZV en de herijking.
- We leverden input voor de gemeentelijke inventarisatie van trends en ontwikkelingen.
- Twee trekkers (Solidez & VCW) brachten knelpunten rond informele zorg in kaart voor de WZV-stuurgroep.
- Een werkgroep 'Dementievriendelijk Wageningen' werd opgericht (onder leiding van het Odensehuis).
- Projecten die starten binnen IZA/GALA: *mentale gezondheid jongeren* (Wageningen) en *langer thuiswonen* (Veenendaal).
- Project *Skadi* (Solidez, VCW, GGZ): zelfhulpcentrum voor mensen met psychische klachten.
- De kerngroep verspreidde actief publicaties over de versterking van de sociale basis, waaronder het rapport van Pieter Hilhorst en Mary van den Wijngaart.
- Uitbreiding inzet opbouw- en jongerenwerk.

KNELPUNTEN: TIJD, AFSTEMMING EN FINANCIERING

De belangrijkste uitdagingen blijven:

- 🧩 Wageningen valt onder twee zorgregio's, wat leidt tot dubbele overleggen en onoverzichtelijkheid.
- 🧩 Er is structureel gebrek aan tijd en middelen voor samenwerking – zowel binnen Welsaam als tussen welzijn en zorg.
- 🧩 Zoals treffend geformuleerd in het rapport van Hilhorst & Van den Wijngaart: *"Samenwerken komt niet zomaar tot stand. Daar moet in worden geïnvesteerd – ook financieel."*
- 🧩 Een ander signaal, pijnlijk treffend maar herkenbaar: *"We doen het best goed, maar we hebben geen tijd om dat ook onder de aandacht te brengen."*

STAPPEN IN 2025

- Samen met de gemeente blijven aandringen op structurele middelen voor domeinoverstijgende samenwerking.
- Verdere concretisering van Welsaams rol binnen de uitvoeringsagenda WZV.
- Actieve betrokkenheid bij vervolgstappen Herijking Beleidskader.
- Verbeteren van interne kennisdeling over beleidskaders en kansen via Broedplaats en kartrekkersoverleg.
- Doorvertaling van landelijke en gemeentelijke kaders naar de themagroepen.

week 34

maandag 16

18.30 Eten bij Ons huis

dinsdag 17

11 uur: fysiogym Pomhorst

15 uur eten MarkH7

woensdag 18

Eten met Ewald @MarkH7

half 8: taalcafe Thuis

donderdag 19

Lunchen in de Nude
Broek Kopen Nude
's avonds naar Salsa

vrijdag 20

! energierekening checken
bij energieloket Thuis bingo bij
Lunchen @Thuis Pomhorst

zaterdag 21

middag: langs bij
boekenplanten Thuis

zondag 22

Spelletjesmiddag Thuis?

Eten @MarkH7

SAMENWERKEN LOONT

SAMENWERKEN BINNEN WELSAAM: VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

Zorgintensieve kinderen: ouders als mantelzorgers

MEE, Solidez en het Startpunt organiseerden in november 2024 voor het eerst een gezamenlijke avond voor ouders van zorgintensieve kinderen. MEE richtte zich op de zorg voor het kind, Solidez op de rol van ouders als mantelzorger. Deze benadering – ouders ook aanspreken als mantelzorger – betekende een kanteling in perspectief én een nieuwe doelgroep voor Solidez. De avond werd positief ontvangen door de 15 aanwezige ouders, die elkaar voor het eerst als gelijkgestemden ontmoetten. Er ontstond direct onderling contact en kennisdeling. Ouders bleken waardevolle informatiebronnen over routes, regelingen en manieren om deze doelgroep beter te bereiken. Denk aan het verspreiden van flyers via taxichauffeurs of kinderrugzakken. De behoefte aan lotgenotencontact bleek groot – voor herkenning én praktische steun.

SAMENWERKEN LOONT (VERVOLG)

SAMENWERKEN MET WELSAAM: ANDERE PARTNERS OOK DICHTBIJ

- **Street League** – Straatvoetbaltoernooi in samenwerking met Sportservice.
- **Street-Art festival 'Aan Hoger Wal'** – In 2025 viert het festival haar eerste lustrum. Dankzij samenwerking tussen Astrant, PopupOp en jongeren van Solidez worden dit jaar ook rappers en muzikanten betrokken. Het festival wordt inclusiever en trekt een bredere groep jongeren aan.
- **Welzijn op Recept** – De samenwerking tussen welzijn en eerstelijnszorg wordt steeds zichtbaarder. Via huisartsen worden nieuwe doelgroepen bereikt die anders niet in beeld zouden komen – ook mensen die de ontmoetingsplekken normaal mijden.
- **Samenspeelmiddag Tuindorp** – Op 13 december organiseerde Welsaam in samenwerking met speeltuin Tuindorp een inclusieve speelmiddag voor kinderen met een beperking. Het rolstoeltoegankelijke speeltoestel bood ruimte voor ontmoeting en verbinding tussen ouders van zorgintensieve kinderen.

SAMENWERKING MET DE GEMEENTE: SAMEN LEREN EN VERBETEREN

Maatschappelijk Meedoen Budget: goede voorbereiding en dialoog

2024 stond in het teken van voorbereiding op het nieuwe Maatschappelijk Meedoen Budget. De samenwerking tussen de gemeente en de themagroep Financieel Zelfredzaam verloopt goed. In 2025 wordt de themagroep driemaal betrokken bij de evaluatie en uitwerking van het nieuwe inkomenszekerheidsbeleid.

Meer toeleiding via klantmanagers

De samenwerking met de zes gemeentelijke klantmanagers – onder andere voor statushouders – leidt tot meer verwijzingen naar het Vrijwilligers Centrum. Dit wordt als een positieve ontwikkeling gezien. Tegelijkertijd blijkt dat goede bemiddeling naar vrijwilligerswerk niet vanzelfsprekend is. Soms zijn inwoners er nog niet klaar voor, of zijn hun wensen te specifiek. Ook ontbreekt het klantmanagers soms aan kennis over wat nodig is voor een goede match. Wisselingen onder klantmanagers leiden bovendien tot verlies van overdrachtsinformatie. Een structurele investering in wederzijds begrip en samenwerking blijven nodig.

ONTWIKKELINGEN DE BROEDPLAATS

De Broedplaats – voorheen de Leerplaats – is een plek voor inspiratie, ontmoeting en ontwikkeling. Doel: een netwerk waarin Welsaam-partners elkaar versterken, inzichten delen en samen leren. De Broedplaats werkt vraaggericht: initiatieven ontstaan uit signalen en behoeften binnen het netwerk, zoals het kartrekkersoverleg, de werkgroep Diversiteit of de kerngroep. Ook de werkgroep Broedplaats zelf kan initiatief nemen bij breed gedeelde signalen.

In november 2023 vond de officiële aftrap plaats, begeleid door facilitator Gonny Kleine van De Zee van Mogelijkheden. Samen met Welsaampartners zijn toen prioriteiten benoemd en acties gestart.

Acties en resultaten in 2024

1. Verhalen die raken

Om de kracht van ontmoeting tastbaar te maken, zijn persoonlijke verhalen verzameld die iets losmaken. Tijdens de Welsaam-nieuwjaarsbijeenkomst op 21 januari 2025 deelden medewerkers en vrijwilligers verhalen rond het kampvuur, met chocolademelk en glühwein. Deze verhalen verbinden en inspireren.

2. Expertise zichtbaar maken

Welsaam beschikt over een schat aan ervaring en kennis – verspreid over tientallen mensen en organisaties. In 2024 is gestart met het ontsluiten van die expertise. Zo is een besloten LinkedIn-groep opgezet voor bestuurders, is een smoelenboek ontwikkeld waarin collega's hun expertise kunnen delen, en is gewerkt aan een nieuwe website waarin de thematische inzet van Welsaam beter zichtbaar wordt.

3. Nieuwe vaardigheden in tijden van transitie

Om samenwerking te versterken in een context van transformatie en complexiteit, zijn in 2024 diverse workshops georganiseerd. In maart en november vonden trainingen rond verbindende communicatie plaats, verzorgd door het VCW. Een vervolgsessie staat gepland voor april 2025. Thema's als socratische gespreksvoering en sociocratisch werken zijn ook in beeld als mogelijke vervolgstappen.

4. Informeel ontmoeten

Leren en samenwerken vraagt ook om ontmoeting buiten de vergadertafel. Tijdens een Welsaam-borrel in juni 2024 volgden deelnemers samen een theaterworkshop – een luchtige en creatieve manier om elkaar beter te leren kennen. Daarnaast zijn in 2024 trainingen die normaal alleen binnen eigen organisaties werden aangeboden, opengesteld voor collega's binnen het Welsaam-netwerk.

DIG: DIVERSITEIT, INCLUSIE ÉN GELIJKWAARDIGHEID

BEWUSTWORDING, HANDELINGSPERSPECTIEF EN GEZAMENLIJKE ONTWIKKELING

In 2024 heeft Welsaam een externe expert aangesteld op het gebied van Diversiteit, Inclusie en Gelijkwaardigheid (DIG). Daarmee geeft het netwerk invulling aan de ambitie om bij te dragen aan een samenleving waarin álle inwoners zich gezien, gehoord en gelijkwaardig behandeld voelen. De inzet van de expert is gericht op het vergroten van bewustwording, het versterken van handelingsperspectief en het ondersteunen van partners bij de ontwikkeling van inclusieve werkwijzen.

De eerste maanden stonden in het teken van een brede inventarisatie. In gesprekken met 15 aangesloten organisaties werd verkend welke vragen, zorgen en behoeften er leven rondom DIG. De uitkomsten benadrukten vooral de behoefte aan praktische handvatten om inclusie bespreekbaar te maken en te vertalen naar het dagelijks werk. Ook gaven veel organisaties aan zich actiever te willen inzetten voor meer diversiteit binnen hun teams.

Op basis van deze signalen zijn drie trainingen ontwikkeld en vanaf eind 2024 uitgerold:

- **Onbevooroordeeld selecteren:** over impliciete vooroordelen in werving, selectie en samenwerking;
- **Ongemakkelijke gesprekken voeren:** over het bespreekbaar maken van microagressie, uitsluiting en grensoverschrijdend gedrag;
- **Basistraining DIG:** gericht op bewustwording, machtsverhoudingen en reflectie op het eigen perspectief.

Daarnaast is een verdiepend traject gestart voor het jongerenwerk van Solidez. Hierin staat het versterken van inclusie en gelijkwaardigheid in de praktijk centraal, met aandacht voor het herkennen van uitsluiting, omgaan met diversiteit onder jongeren en het voeren van betekenisvolle gesprekken.

Naast de trainingen zijn binnen het netwerk ruim 20 adviestrajecten uitgevoerd. Deze boden ruimte voor reflectie, coaching en ondersteuning op maat. In enkele gevallen leidde dit tot concrete aanpassingen, zoals een inclusievere intakeprocedure en communicatieaanpak in een project voor nieuwkomers.

De eerste effecten worden zichtbaar. Teams voeren vaker gesprekken over inclusie en erkennen de directe relatie tussen gelijkwaardigheid, kwaliteit van dienstverlening en maatschappelijke impact.

VOORUITBLIK 2025

In 2025 ligt de focus op verbreding, verdieping en borging. De trainingen worden breder aangeboden en op basis van feedback verder verfijnd. Ook wordt samen met studenten van Wageningen University & Research onderzocht hoe inwoners de inclusiviteit van Welsaam-organisaties ervaren. Dit praktijkonderzoek richt zich op toegankelijkheid, communicatie en sociale veiligheid. Zo bouwt Welsaam stap voor stap aan een netwerk waarin diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid voelbaar zijn voor alle inwoners van Wageningen.

INNOVATIEVE PROJECTEN MET IMPACT

Begin 2024 ontvingen, naast het DIG project, drie vernieuwende projecten extra financiering vanuit innovatiegelden van de gemeente. Het doel: vernieuwing stimuleren in het sociaal domein, met oog voor preventie en inclusie. De eerste resultaten laten zien hoe een kleine investering grote verandering kan aanjagen.

DIGITALE INCLUSIE – HULP MET EEN KOP KOFFIE

In een samenleving die steeds digitaler wordt, kunnen eenvoudige handelingen zoals het aanvragen van een DigiD of het instellen van iDEAL al snel onoverkomelijk zijn. Het digitale inloopspreekuur in de Huizen van de Wijk De Pomhorst en De Nude laat zien dat laagdrempelige hulp echt werkt. Sinds de start hielpen de bblthk en Solidez samen al bijna 200 inwoners. Jong en oud weten de weg te vinden. De kracht zit in de eenvoud: geen afspraak nodig, een kop koffie erbij, en altijd iemand die rustig helpt. De impact is groot – niet alleen praktisch, maar ook in zelfvertrouwen en zelfstandigheid.

“Door het meewerkmaatje lukt het echt. Ze nemen me mee, ik voel me onderdeel van het team.”

MEEWERKMAATJE – SAMEN LEREN, SAMEN BIJDRAGEN

Het project Meewerkmaatjes, een samenwerking tussen VluchtelingenWerk en Vrijwilligers Centrum Wageningen, helpt statushouders uit de Z-route om via vrijwilligerswerk sneller mee te doen. Ze worden gekoppeld aan een Nederlandssprekende vrijwilliger die hen begeleidt op de werkvloer. Dat levert meer op dan taalontwikkeling alleen. Het zelfvertrouwen groeit, mensen voelen zich welkom en gewaardeerd. In 2024 deden zeven statushouders mee; sommigen draaien inmiddels zelfstandig mee bij onder andere Rumah Kita, Kadolokaal en Markt 17. Organisaties worden op hun beurt inclusiever: ze leren omgaan met taalverschillen en andere culturele achtergronden.

SPEL AAN HUIS – SPELENDERWIJS STERKER

Bij sommige gezinnen ontbreekt het aan ruimte of aandacht voor spel – terwijl dat juist essentieel is voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Spel aan Huis biedt spelbegeleiding in de thuissituatie, in 2024 was dat voor twaalf gezinnen, vaak met vluchtelingenproblematiek, taalachterstanden of complexe gezinssituaties. Het project vergroot het spelplezier én versterkt de band tussen ouder en kind. Ouders worden daarnaast toegerust om hun kinderen beter te ondersteunen, en maken via uitstapjes kennis met voorzieningen zoals het Digitaalhuis, het Taalcafé en de bbthk. De eerste resultaten tonen aan dat ook ouders meer zelfvertrouwen krijgen en zich makkelijker bewegen in de samenleving.

“Samen spelen is nu iets normaal. Mijn kind lacht weer, en ik weet beter hoe ik kan helpen.”

REFLECTIE PER THEMAGROEP

TEVREDENHEID

8,2

KWALITEIT

8,3

**WAARDERING VOOR
WELSAAM BLIJFT HOOG**

Cijfers op basis van
Monitor 2024 (Annex 1)

ONTMOETEN

SHOUT, MARKT 17, THUIS,
SOLIDEZ, ODENSEHUIS, VCW

De themagroep Ontmoeten ziet een toename van ouderen met een klein netwerk én mensen met psychische klachten die lang op hulp moeten wachten. De druk op plekken als Markt17, Solidez, Thuis en het Odensehuis neemt toe. Tegelijkertijd groeit het aantal initiatieven gericht op ontmoeting en verbinding. Voorbeelden zijn de Stadskamer, het Auticafé en Buddy to Buddy en het op te richten herstelcentrum. Binnen Markt17 ontstaat een gemeenschap die ook buiten de plek effect heeft.

INCLUSIE EN NETWERKVORMING

Er zijn zorgen over jonge mensen met dementie waarvoor nog geen passend aanbod is. Welsaam-partners bouwen verder aan samenwerking rond inclusie en netwerkvorming. Binnen het buurthuisbeleid wordt kritischer gekeken naar toewijzing van ruimtes. Bij Thuis wordt duurzame, structurele programmering belangrijker dan eenmalige evenementen. Bij de Huizen van de Wijk van Solidez vindt een bewuste verschuiving plaats van verhuur aan organisaties naar inwonersinitiatieven uit de buurt.

ONTMOETING = BASIS VAN WELZIJN

De themagroep benadrukt het belang van ontmoeting als basis voor welzijn. De bevolking vergrijsst, maar dankzij initiatieven als Automaatje kunnen ouderen actief blijven. In nieuwe wijken is er behoefte aan toegankelijke ontmoetingsplekken, eventueel op ongebruikelijke locaties zoals leegstaande appartementen of scholen.

STAPPEN IN 2025

- Minder eenmalige activiteiten en meer structurele programmering.
- Ontmoetingsplekken inzetten voor communityvorming, ook in nieuwe wijken.

ERVARINGSVERHAAL

INTERVIEW MET BETS

Bets is een vrolijke en fitte 74-jarige vrouw die met veel plezier drie dagen per week bij het Odensehuis komt. "Op maandag, dinsdag en donderdag ben ik hier. Woensdag ga ik naar mijn dochter en op vrijdag komt de poets thuis." Door een val van de trap zes jaar geleden, liep Bets een schedelbasisfractuur op. Ze kreeg de diagnose NAH. In haar geval betekent het dat ze niet meer alleen van huis kan. Ze was eenzaam thuis en had veel moeite met hoeveel ze moest inleveren na het ongeluk. "Ik ben opgegroeid in een groot gezin van wel 10 kinderen. En ik heb 40 jaar gewerkt voor de universiteit. Door het NAH verloor ik mijn structuur en ritme. Ik moet een beetje bezig blijven, daar word ik blij van."

De dokter adviseerde dagbesteding in het Odensehuis. "In het begin dacht ik dat het niks voor mij was. Maar na één dag was ik om. Hier kan ik helemaal mezelf zijn, we hebben een grote leuke groep mensen en de vrijwilligers zijn zo geduldig met ons." Bij het Odensehuis wordt veel aandacht besteed aan een divers programma. Er zijn muzikale, creatieve en actieve activiteiten. Maar ook rollenspellen, wandelingen én er wordt gekookt.

"'s Ochtends word ik opgehaald met het busje, dan begint de gezelligheid vaak al. Overdag kan ik kiezen waar ik zin in heb, alles mag en kan. Hier is het fantastisch!"

PARTICIPATIE

MARKT17, VCW, IBASS,
SOLIDEZ, ODENSEHUIS

In 2024 zagen we een groeiende diversiteit onder inwoners die behoefte hebben aan waardevolle daginvulling of (vrijwilligers)werk. Voor mensen met beperkingen of langdurige uitval zijn er te weinig passende plekken. De samenwerking tussen organisaties verloopt doorgaans goed, maar er is behoefte aan meer continuïteit en gedeelde verantwoordelijkheid. Vrijwilligerswerk wordt als waardevol gezien, mits goed begeleid en op maat georganiseerd.

EIGEN SMAAK SAMENSTELLEN

Er is namelijk behoefte aan maatwerk: een aanbod dat voldoende groot en divers is om aan te sluiten bij de verschillende behoeften van meerdere generaties. Maatwerk leidt aantoonbaar tot besparingen. Inwoners willen geen keuze uit drie smaakjes, maar hun eigen smaak samenstellen. Dat vraagt om een andere aanpak in de wijk. De huidige plekken bieden niet voldoende begeleiding.

Een voorbeeld hiervan is de Pomhorst: inwoners met veel problemen worden hier vrijwilliger, maar hebben vooral zelf hulp nodig. De maatwerkaanpak is binnen de huidige institutionele sociale basis (niveau 3) slechts deels mogelijk. Er is meer aansluiting nodig bij de maatschappelijke

sociale basis. Dat vraagt om meer inzet van de inwoner en van de maatschappij – maar hoe haalbaar is dat?

DE ROUTE IS ONDUIDELIJK

Inwoners willen van betekenis zijn, maar dat gaat niet vanzelf. De route is onduidelijk, de weg is moeizaam. Een structurele aanpak om laagdrempelig maatwerk te bieden, vereist organisatiekracht – en die ontbreekt momenteel nog. Het gaat juist om de groep die we willen laten participeren, maar de weg nog niet kunnen vinden.

STAPPEN IN 2025

- Doorverwijzing door klantmanagers naar Welsaam (VCW, DACT) adresseren via casuïstiek om mismatches te verminderen.
- Casussen bespreken van inwoners waar zorgen over zijn ('die verdwijnen').
- Organisaties wisselen methodieken uit om de ontwikkeling van deelnemers beter te monitoren.
- Onderzoeken hoe scholingsaanbod aantrekkelijker kan worden voor praktisch opgeleiden; huidige aanbod trekt vooral theoretisch opgeleiden aan.

VCW = Vrijwilligers Centrum Wageningen

DACT = Dag activering Solidez

BEKIJK DE SROI
IN ANNEX 2 OP
PAGINA 34

1035
VRIJWILLIGERS WERKTEN
IN TOTAAL IN 2024 BIJ
WELSAAM

ERVARINGSVERHAAL

VAN KOSTUUMS NAAR KANSEN

“De beste beslissing die ik ooit heb genomen, is dat ik de moed had om op internet te vragen wie er ook kostuums maakt naar aanleiding van sciencefictionfilms,” vertelt een 18-jarige deelnemer van *DACT* (*Dag activering, Solidez*). “Zo kwam ik in contact met anderen.”

Wat begon als een vraag uit nieuwsgierigheid groeide uit tot een persoonlijke doorbraak. De tweede beste beslissing, zegt hij, was het opvolgen van het advies van zijn moeder: hij meldde zich aan bij *DACT* in Ons Huis. “Daar zijn speciale naaimachines en mensen die me kunnen helpen om dit verder te ontwikkelen.”

Bij *DACT* vond hij niet alleen begeleiding en middelen, maar ook een omgeving waarin zijn passie serieus genomen werd. “Nu heb ik weer een doel, ik heb heel veel geleerd en ga binnenkort een bedrijf opzetten.” Zijn creativiteit en toewijding kregen de ruimte, en dat bracht hem verder dan hij zelf had kunnen denken.

Zijn verhaal laat zien hoe belangrijk het is dat jongeren ruimte krijgen om hun eigen pad te ontdekken – en dat participatie meer is dan ‘meedoen’. Het gaat om betekenis, motivatie en perspectief. Soms begint dat met een simpele vraag op internet, gevolgd door de juiste plek om te groeien.

VLUCHTELINGEN

WELKOM IN WAGENINGEN, VOD,
VLUCHTELINGENWERK, VCW

De druk op vluchtelingen is toegenomen door politieke spanningen, vertraagde asielprocedures en zware bewijslast. Veel mensen leven in onzekerheid: kunnen zij blijven, en kunnen hun gezinsleden overkomen? In sommige gevallen mogen minderjarige gezinsleden komen, maar meerderjarige broers of zussen niet. Het leidt tot incomplete gezinnen en meer afwijzingen in asielprocedures. Het huidige kabinetsbeleid is nog niet uitgevoerd, maar veroorzaakt al veel stress en demotivatie. Het ontbreekt vluchtelingen aan perspectief, en dat beïnvloedt hun motivatie om te integreren.

KOFFIECEREMONIE MET SUCCES

Tegelijkertijd worden successen geboekt met laagdrempelige initiatieven. Denk aan de koffieceremonie of participatie via vrijwilligerswerk. De samenwerking met Startpunt, COA, de gemeente en partners als VCW en VOD wordt verder verstevigd. Er is structurele aandacht nodig voor cultuursensitieve ondersteuning en stressverlagende werkwijzen.

Het gemeentelijke beleid duurzame opvang benadrukt participatie vanaf dag één. Dit roept de vraag op: wat is dan de rol van het sociale domein? VluchtelingenWerk doet de begeleiding 'erbij', maar er zijn niet genoeg uren beschikbaar om deze doelgroep passend te ondersteunen. De begeleiding groeit niet mee met de behoefte.

STAPPEN IN 2025

- Focussen op duurzame asielopvang in 2025.
- Samenwerking versterken met jongerenwerkers en andere partners.
- Project DIG! Welsaam-breed inzetten voor ondersteuning bij stagnatie in doorstroom van statushouders naar financiële zelfredzaamheid.

DIG! = Diversiteit, Inclusiviteit en Gelijkwaardigheid

VOD = Vluchtelingen Onder Dak

ERVARINGSVERHAAL

FAISA & GERARD: SAMEN LEREN, SAMEN BIJDRAGEN

Elke donderdagmiddag wandelen Faisa en Gerard samen naar Rumah Kita, het woonzorgcentrum in Wageningen. Daar helpen ze met activiteiten voor de bewoners: spelletjes, gesprekken, een lunch voorbereiden. Kleine dingen die het verschil maken – voor de bewoners, maar ook voor henzelf.

Faisa is statushouder en komt uit Somalië. Sinds twee jaar woont ze in Wageningen. Met het vrijwilligerswerk hoopt ze haar Nederlands te verbeteren. “Het is daar heel gezellig,” vertelt ze. “We doen vaak spelletjes met de bewoners en hebben ook geholpen met het klaarmaken van de lunch. Het is heel fijn om dat samen met Gerard te doen. Hij is heel rustig en helpt mij met de taal.”

Gerard is haar meewerkmaatje. Als vrijwilliger is hij de brug tussen Faisa en de organisatie. “Het is zinnig werk,” zegt hij. “Ik vind dat je nieuwkomers niet in de steek mag laten. Faisa is heel gemotiveerd. Ze komt altijd op tijd en de bewoners vinden het leuk als we komen. Ze heeft me gevraagd haar zoveel mogelijk te helpen met de taal. Dat doen we samen, op een manier die natuurlijk voelt.”

Faisa en Gerard zijn onderdeel van het project *Meewerkmaatjes*, een initiatief van VluchtelingenWerk en het Vrijwilligers Centrum Wageningen. Het project koppelt statushouders aan Nederlandssprekende vrijwilligers om via praktijkervaring sneller in te burgeren én mee te doen. Maar taal is geen doel op zich. “Het gaat om het plezier samen,” zegt Gerard, “en om het gevoel dat je erbij hoort.”

Het project is een voorbeeld van hoe praktische samenwerking leidt tot echte verbinding. Geen papieren traject, maar menselijk contact – met impact.

LEEFBARE WIJKEN

SOLIDEZ

De woningnood, psychische problematiek en maatschappelijke onrust leidden ook in 2024 tot spanningen en een afname van onderling begrip in buurten. Tegelijkertijd groeit de aandacht voor preventie en gemeenschapsvorming. De inzet vanuit Solidez op gebiedsgerichte buurtteams (Midden/West en Zuid/Oost) draagt bij aan sociale samenhang, kortere lijnen en betere afstemming. De rolverdeling tussen organisaties is nog niet overal helder, maar de eerste stappen richting duidelijkheid zijn gezet.

Wijkgerichte projecten zoals Nuderijk en de samenwerking rond renovatie in de Julianastraat leidden tot waardevolle inzichten en duurzame verbindingen. Buurtbemiddeling kreeg een recordaantal van 44 meldingen. Opvallend is dat inwoners steeds vaker zélf het initiatief nemen bij burenoverlast, een teken van groeiend eigenaarschap in de buurt.

Opbouwwerk: werken vanuit kracht

In maart 2024 is in Buurt-West een pilot opbouwwerk gestart werkend vanuit kracht, relaties en energie van bewoners. Alle buurtteammedewerkers volgden de ABCD-methodiek training, waardoor er nu één gezamenlijke taal gesproken wordt.

De opbouwwerker organiseerde samen met collega's verschillende ontmoetingsmomenten zoals de Molenmarkt en kerstmarkt. Hieruit ontstonden tal van nieuwe verbindingen: een Iraans gezin vond snel aansluiting in de buurt, een straat meldde zich voor gebruik van de buurtcaravan, en het kinderwerk trok veel belangstelling. Wat vooral opviel: veel inwoners gaven aan meer contact te willen met mensen in hun eigen straat. Het opbouwwerk helpt hen op weg – zelfstandig of met ondersteuning. In januari 2025 wordt het opbouwwerk uitgebreid. De aanpak wordt meegenomen in de bredere inzet op Leefbare Wijken.

STAPPEN IN 2025

- Verdere uitrol van wijkgericht werken volgens de ABCD-aanpak.
- Aanscherpen van samenwerking tussen sociaal en formeel domein (zoals eerstelijnszorg en GGZ).
- Verbeteren van de aansluiting tussen buurtteams en gemeentelijke wijkteams.
- Rol- en taakverdeling binnen en tussen organisaties verduidelijken.
- Meer zicht op de impact van ondersteunde initiatieven op wijkniveau.
- Gesprekken met bewoners benutten om sfeer, eigenaarschap en nieuwe ideeën te stimuleren.

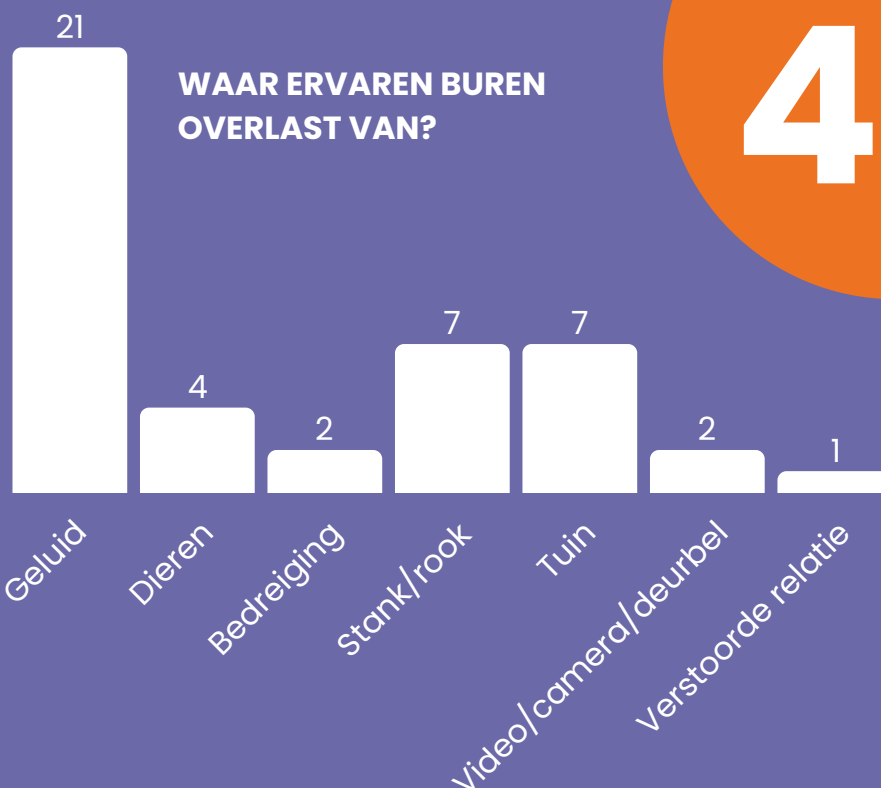
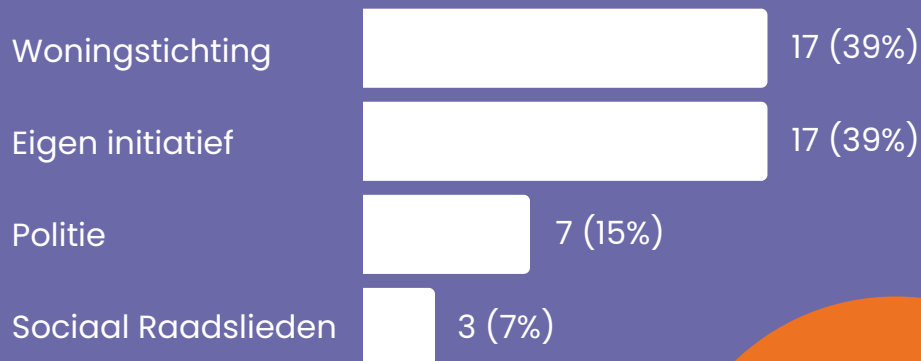
BUURTBEMIDDELING

GOEDE BUREN, BETERE BUURT

In 2024 werd 44 keer een beroep gedaan op buurtbemiddeling, een significante groei ten opzichte van 2023 (32). Deze groei komt door meldingen van de inwoners zelf, maar ook doordat Woningstichting Wageningen steeds vaker inwoners doorverwijst. Men weet ons steeds beter te vinden, of neemt de overlast ook toe? Bij 71% van de bemiddelingen die zijn afgerond zijn afspraken gemaakt naar tevredenheid van beide partijen. In een kwart van de gevallen weigerde de tweede buur om mee te doen aan bemiddeling. Waar mogelijk bood buurtbemiddeling coaching aan voor de buur die wèl bemiddeling zou willen. Dit percentage weigering groeit en heeft ook landelijk de aandacht.

De meeste bemiddelingen betreffen geluidsoverlast, voornamelijk bij huurwoningen, en zaken rondom de tuin, meestal bij koopwoningen. Nieuw is dat er zaken zijn rondom het gebruik van video deurbellen.

HOE KOMEN BUREN BIJ BUURTBEMIDDELING TERECHT?

PRETTIG THUIS & VEERKRACHT

ODENSEHUIS, HUMANITAS, STICHTING PRESENT, GILDE WAGENINGEN, SOLIDEZ, IBASS, VCW, MEE, BBLTHK

Door vergrijzing, woningproblematiek en beperkte digitale vaardigheden ontstaat er een groeiende behoefte aan nieuwe vormen van ondersteuning. Het *digitale inloop-spreekuur* in samenwerking met de bblthk is hier een goed voorbeeld van, evenals *Automaatje* van de ANWB. De samenwerking tussen sociaal en medisch domein groeit, met *Welzijn op Recept* als actueel voorbeeld.

ODENSEHUIS

De themagroep zet in op vergroting van netwerken, mantelzorgondersteuning en laagdrempelige welzijnsactiviteiten. Het Odensehuis loopt goed, maar andere ontmoetingsplekken voor mensen met dementie zien een daling in bezoekers. Mensen komen bovendien pas later in het dementieproces naar het Odensehuis. Er is een actieplan opgesteld om Wageningen dementievriendelijker te maken.

Vrijwilligerswerk professionaliseert, waardoor informele 'scharreplekken' verdwijnen. Tegelijkertijd blijft het belangrijk om door te gaan met wat nú al goed werkt, zoals Huizen van de Wijk, maatschappelijk werk, vertrouwenspersonen en sociale raadsliden. Deze vormen van ondersteuning verdienen blijvende aandacht.

DE OPGAVE IS GROOT, DE MIDDELEN BEPERKT

We doen veel – en dat mogen we vaker benoemen. Ook hoe graag en met hoeveel plezier we dit werk doen. De opgave is groot, terwijl de middelen beperkt zijn. Daarom is het belangrijk om gezamenlijk prioriteiten te stellen: in de lengte of in de breedte. Het zijn de kleine laagdrempelige voorbeelden, zoals in de Pomhorst of Nude, die laten zien dat welzijn begint in de directe leefomgeving van mensen.

STAPPEN IN 2025

- Inzetten op ontmoetingsruimtes in de openbare ruimte, bestaande gebouwen en nieuwbouwprojecten.
- Samenwerking tussen sociaal en medisch domein verder ontwikkelen en benodigde middelen veiligstellen.
- Start van project *Automaatje*.
- Start van *Skadi*, GGZ-centrum voor herstel en veerkracht.
- Buurtgericht werken verder uitbreiden.
- Uitvoering actieplan *Wageningen Dementievriendelijk* binnen de woonzorgvisie.
- Meer zichtbaarheid geven aan bestaande activiteiten en succesverhalen actief delen.

ERVARINGSVERHAAL

DIGITALE HULP MET EEN KOP KOFFIE

Elke week lopen buurtbewoners binnen bij het digitale inloopspreekuur in Huis van de Wijk De Pomhorst of De Nude. De sfeer is ontspannen: een kop koffie, een vriendelijk welkom – en vooral: geduldige hulp bij digitale vragen die thuis vaak blijven liggen.

Sinds de start hebben de bblthk en Solidez samen al bijna 200 inwoners geholpen. Van het aanvragen van een e-mailadres tot het opschonen van een overvolle inbox. Van iDEAL instellen tot ziekenhuisafspraken maken via DigiD. Geen vraag is te gek, en niemand wordt afgewezen. “Iedereen is welkom – jong of oud, met of zonder ervaring,” vertelt Rick Breg van de bblthk. “Juist kleine handelingen maken vaak een groot verschil.”

Ook Cathe Kwakkenbos van Solidez ziet dat terug. “Soms zitten mensen er echt mee vast. En dan is het zo mooi om te merken dat ze opgelucht zijn als blijkt dat hun probleem binnen tien minuten is opgelost.” Een regelmatige bezoeker zegt het treffend: “Het is fijn dat je hier gewoon even binnen kunt lopen. Zonder afspraak, zonder oordeel. En dat je dan ook nog echt wordt geholpen.”

Het succes zit in de eenvoud: laagdrempelig, toegankelijk en dichtbij. In een samenleving die steeds digitaal wordt, zijn deze momenten van menselijke hulp onmisbaar – én van grote waarde voor het dagelijks functioneren van inwoners.

FINANCIIEEL ZELFREDZAAM

SOLIDEZ, HUMANITAS, SCHULDHULPMAATJE, VOEDSELBANK, KLEDINGBANK, SPEELGOEDBANK, VLUCHTELINGENWERK

De themagroep Financieel Zelfredzaam ondersteunt inwoners in financieel kwetsbare situaties, vaak in combinatie met psychische druk. De samenwerking tussen partners binnen het inloopsprekuur Geldzaken is effectief, maar schuldhulpverlening is nog niet voldoende zichtbaar. Initiatieven als het Meedoenbudget zijn in ontwikkeling. Belangrijke aandachtspunten zijn:

- cultuursensitiviteit
- digitale toegankelijkheid
- betere communicatie over routes.

Er is veel vraag naar vrijwillige maatjes die anderstaligen kunnen begeleiden, maar dit is lastig te realiseren vanwege de taalbarrière. Er zijn weinig vrijwilligers die met anderstaligen willen/kunnen werken.

REGIE ONTBREEKT

Het nieuwe beleid voor inkomenszekerheid in 2025 biedt hoop, maar zal naar verwachting niet leiden tot minder hulpvragen. Regie bij multiproblematiek ontbreekt;

Startpunt zou hier volgens de groep een leidende rol in moeten pakken. Het rapport 'Daar kan ik inkomen' van Thuis Wageningen wordt breed herkend en verdient een plek op de agenda.

KLEINE HANDELING, GROOT VERSCHIL

Een casus laat zien hoe kleine administratieve handelingen grote financiële impact kunnen hebben. Dankzij correcte registratie in de BRP bespaart een gezin € 1100 aan huurtoeslag. Vrijwilligers beginnen het liefst met eenvoudige casussen; goede begeleiding is noodzakelijk. Elke persoon vraagt om een andere benadering. Intervisie werkt goed, maar moet meegroeien met de toename in aanmeldingen.

STAPPEN IN 2025

- Klanttevredenheidsonderzoek naar vroegsignalering door de gemeente.
- Registratie door Welsaam-partners van succesvolle en niet-succesvolle doorverwijzingen.
- Inbreng ophalen van inwoners uit het Thuis-onderzoek 'Daar kan ik inkomen'.

ERVARINGSVERHAAL

PETER: VAN UITZICHTLOOS NAAR KANSRIJK

Een paar maanden geleden liep Peter voor het eerst binnen bij het inloopspreekuur Geldzaken in het Palet. Het was een onzekere tijd: zijn financiële situatie voelde uitzichtloos en hij wist niet goed waar te beginnen. Tijdens het gesprek met vrijwilliger Ben werd niet alleen praktische hulp geboden – zoals bij de aanvraag van een DigiD – maar vooral ook een luisterend oor en erkenning voor zijn situatie. “Dat was echt het spreekwoordelijke zetje wat ik nodig had om de draad weer op te pakken,” schreef Peter later in een bedankmail.

Het gesprek leidde tot verdere afstemming met de gemeente Wageningen. Er volgde een huisbezoek en een eerste stap richting financiële stabiliteit. Inmiddels is Peter aangemeld bij budgetbeheer, krijgt hij actief hulp van de gemeente Wageningen, en is hij weer aan het solliciteren. Ook doet hij vrijwilligerswerk: bij stichting Buteyko ondersteunt hij bij ICT-gerelateerde zaken. “Ik heb echt het gevoel weer grip te krijgen op wat eens een nare en ietwat uitzichtloze situatie was,” schrijft hij.

Wat begon met een korte ontmoeting bij het inloopspreekuur is uitgegroeid tot een traject richting herstel en een kansrijke toekomst. Peter kijkt zelfs al vooruit: zodra zijn financiën op orde zijn, wil hij iets terugdoen voor Humanitas. “Op zijn minst een financiële bijdrage. Maar misschien ook als vrijwilliger.”

KANSRIJK OPGROEIEN

**SOLIDEZ, GILDE WAGENINGEN,
STICHTING PRESENT**

De inzet op Kansrijk Opgroeien kreeg in 2024 een impuls met nieuwe projecten en extra aandacht voor kwetsbare wijken. Tegelijk blijft het jongerenlandschap versnipperd. Jongeren weten vaak niet waar ze terecht kunnen voor hulp of vrijetijdsbesteding. Samenwerkingen tussen Solidez, Astrant, Sportservice en scholen bieden kansen, maar vragen om meer structuur.

Erkenning van de leefwereld van jongeren is essentieel. Thema's als sociale druk, klimaat en bestaans(on)zekerheid zijn steeds bepalender. Jongeren draaien vaker mee in buurtteams, maar het ontbreekt aan een samenhangend aanbod. Talentontwikkeling, zoals via Take a Step, komt langzaam van de grond. De vraag naar meidenwerk neemt toe.

De themagroep wil in 2025 toewerken naar meer samenhang, betere toeleiding en een stevigere basis.

JONGERENWERK

Dankzij uitbreiding van het jongerenwerk konden jongerenwerkers in 2024 structureel aanwezig zijn op straat, op school en in jongerencentrum De Entree – inmiddels omgedoopt tot Talenhouse.

Via quickscans zijn achttien jongerengroepen in beeld gebracht en is contact gelegd. Jongeren worden gestimuleerd om hun ideeën zelf vorm te geven.

Op scholen is jongerenwerk gekoppeld aan schoolmaatschappelijk werk en jeugdpreventie. De school blijkt een logische vindplaats om relaties op te bouwen.

In De Entree ligt de focus op talent en ontmoeting: jongeren kunnen er muziek maken, breakdancen, podcasten of oefenen met een band. Nieuw zijn de meidenavonden – laagdrempelig, veilig en gericht op verbinding en gesprek.

STAPPEN IN 2025

- Samenwerking verduurzamen en minder persoonsafhankelijk maken.
- Culturaanbod beter structureren (bblthk, PopupOp, Thuis).
- Hulpverlenersoverzicht actualiseren: voor wie is het bedoeld?
- Start samenwerking met leerplichtambtenaar rond thuiszitters.
- Verkenning van trainingen over buurtgericht werken, straattaal en digitale vaardigheden.

ERVARINGSVERHAAL

IK ACCEPTEER MEZELF NU VEEL MEER

Suus deed mee aan de cursus *Take a Step*. Ze wilde vooral leren om beter haar grenzen aan te geven en meer zelfvertrouwen te krijgen. “Sommige oefeningen vond ik best moeilijk,” vertelt ze, “maar juist daardoor heb ik veel over mezelf geleerd.”

De cursus bleek een schot in de roos. “Ik accepteer mezelf nu veel meer, en ik ben superblij dat ik heb meegedaan. Het was niet alleen leerzaam, maar ook heel leuk. De begeleiders waren zó lief en betrokken!” En er waren ook verrassende eerste keren: “Als ik hier niet aan mee had gedaan, had ik nooit poké bowl gegeten!”

Naast de cursus is ze ook wel eens naar een meidenavond in het jongerencentrum gekomen. Ze heeft contact met de meidenwerker en vindt het fijn dat er iemand is bij wie ze terecht kan. “Het is gezellig dat er zulke leuke avonden speciaal voor meiden worden georganiseerd.”

Met activiteiten als *Take a Step* en de meidenavond biedt het jongerenwerk van Solidez een veilige plek waar jongeren zich kunnen ontwikkelen, zichzelf mogen zijn en plezier kunnen maken.

POSITIEF OUDERSCHAP

**SOLIDEZ, BBLTHK, BUURTGEZINNEN,
BURO NIJ, BAKERMAT, MEE**

De themagroep Positief Ouderschap beweegt zich in een dynamisch veld met wisselingen in kartrekkers, jeugdconsulenten en directies op basisscholen. Ondanks deze dynamiek ontstaat er een fragiel maar veerkrachtig netwerk. Preventie komt onder druk door complexere casussen; vrijwilligers nemen soms taken op zich die eigenlijk formeel belegd (zouden moeten) zijn. Ouders kampen met tijdsdruk en psychische belasting, maar tonen ook toenemende interesse in initiatieven als *Stevig Ouderschap* en relatietrainingen.

VEEL INITIATIEVEN, MAAR NOG ONVOLDENDE ZICHTBAAR

Het veld is rijk aan initiatieven: *Spel aan Huis* bereikt kwetsbare gezinnen, *Buurtgezinnen* bieden warme opvang en de *VoorleesExpress* verbindt taal en ontmoeting. De samenwerking met scholen, consultatiebureaus en VVE is geïntensiveerd.

Rondom taalontwikkeling worden interprofessionele overleggen opgestart. Toch is het aanbod nog onvoldoende zichtbaar en stagneert de doorverwijzing regelmatig. Meer regie, zichtbaarheid en een collectieve visie zijn nodig. Bij opvoedondersteuning geldt ook: ongelijk investeren voor gelijke kansen.

STAPPEN IN 2025

- Onderzoek doen naar belasting van ouders binnen de themagroep.
- Doorverwijzen naar elkaar en via toeleiders standaard op de agenda zetten.
- Sessie organiseren over 'it takes a village to raise a child'.

ERVARINGSVERHAAL

STEVIG OUDERSCHAP GAF ONS VERTROUWEN IN EEN ONZEKERE TIJD

Toen Tamara zwanger raakte van haar eerste kind, sloegen de instanties alarm. Ze kampte met diverse stoornissen, had weinig sociaal netwerk en stond onder bewindvoering. Op advies van de GGZ werd ze prenataal aangemeld voor Stevig Ouderschap. "Ik schrok me rot. Je denkt meteen aan jeugdzorg en de angst om je kind kwijt te raken. Het idee maakte me nog onzekerder."

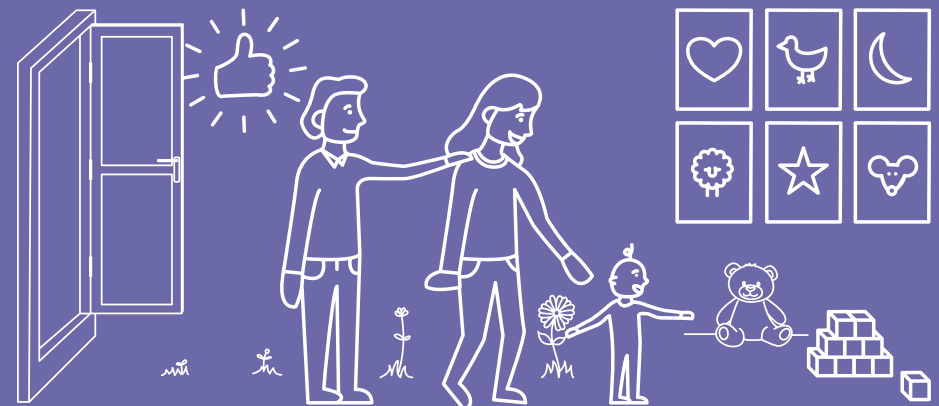
Toch gaf ze het een kans. Jeugdverpleegkundige Esther kwam al tijdens de zwangerschap langs. "Ze was rustig, oordeelde niet en gaf ons het gevoel dat we niet faalden. Haar complimenten gaven me vertrouwen. Dat was zó belangrijk."

De gesprekken met Esther gaven houvast, ook na de bevalling toen veel instanties betrokken raakten. "Het was overweldigend. Maar als Esther langskwam, voelde ik me rustiger. Zij gaf me het gevoel dat ik het kon." Esther bleef ook na de geboorte komen. "Ze keek niet alleen naar wat er misging, maar benoemde juist wat goed ging. Zo groeide het vertrouwen dat we het zelf konden." Stevig Ouderschap bood meer dan mentale steun. "Esther moedigde me aan om weer onder de mensen te komen. Ze wees me op een cursus en hielp me over de drempel."

Een moment dat Tamara bijblijft: "Er waren mensen op bezoek, ik gaf mijn kindje borstvoeding en voelde me op mijn gemak. Ik had nooit gedacht dat ik me zó zou voelen in mijn eigen huis."

De begeleiding werd geleidelijk afgebouwd. Nu ziet Tamara Esther alleen nog op het consultatiebureau. "Dat voelt vertrouwd, ik kan haar alles vragen." Inmiddels heeft ze een tweede kindje van vier maanden – zonder hulp van instanties. "Dat zegt alles. Stevig Ouderschap heeft mij geholpen om stevig in mijn schoenen te staan. We hebben nu een sociaal netwerk, ik ben verhuisd naar een fijne buurt en weet beter wat ik nodig heb."

De positieve benadering is volgens Tamara essentieel. "Ze hielpen mij zonder oordeel. Niet alleen als moeder, maar als mens. Dat gun ik andere ouders ook. De stap naar hulp is spannend, maar als je eenmaal de deur opent, kan er zóveel moois binnenkomen."

PERSPECTIEF FONDS

LAAGDREMPELIG VERSTERKEN VAN SAMENWERKINGSPARTNERS

In 2024 zijn er 12 aanvragen ingediend bij het Perspectief Fonds. Zeven werden volledig toegekend en drie deels. De aanvragen kwamen van uiteenlopende organisaties, zowel binnen als buiten het Welsaam-netwerk. Ze betroffen onder andere mondzorg voor kinderen, ouderbijeenkomsten, mobiliteit, moestuinen en digitale ondersteuning. Deze diversiteit bevestigt de breedte van het fonds en het vermogen om laagdrempelig impact te maken.

MEER COMMUNICATIE EN ONDERSTEUNING

Eind 2024 resteerde € 1.259, wat wijst op een effectieve benutting. Toch blijft zichtbaarheid een aandachtspunt. Niet alle partners en inwoners zijn bekend met het fonds en/of de procedures. Daarom is er meer communicatie en ondersteuning bij aanvragen nodig.

STAPPEN IN 2025

- Meer communicatie en begeleiding bij aanvragen.
- Toegevoegde waarde van het fonds onderbouwen voor voortzetting.

Aanvrager(s)	Initiatief
Solidez, Leger des Heils, Bakermat & Markt 17	Woensdaggroep dreumessen/peutersvrijdaggroep baby's. Aanvraag voor 3 jaar.
BalanceBuddy	Koppelt studenten als leefstijl- maatje aan kinderen. Herziene aanvraag voor 9 activiteiten.
Solidez Mantelzorg	Ontwikkelen training voor mantelzorg medewerkers.
Solidez	Project Automaatje.
Vluchtelingenwerk	Ouderschapsondersteuning twee groepscursussen van 5 bijeenkomsten, daarnaast een training voor maatschappelijke begeleiders en een ketenworkshop.
St. Afvalcollectief Wageningen	Cofinanciering aanschaf accuvoertuig.
Vluchtelingen Onder Dak	Preventieve mondzorg cliënten VOD.
Solidez Mantelzorg	2x cursus omgaan met dementie van 5 dagdelen.

Lijst van (deels) toegekende aanvragen 2024

ERVARINGSVERHAAL

MENS BOVEN STATUS: PIJN WEG, GLIMLACH TERUG

Diara* komt uit Guinee. Ze woont al jarenlang in Nederland en in Wageningen, maar haar asielaanvraag is afgewezen. Ze leeft dus zonder papieren. Terugkeren naar Guinee gaat niet, ze heeft geen geboortebewijs of identiteitspapieren, en wordt dus door haar land van herkomst geweigerd. Als je zonder papieren in Nederland woont, kun je ook geen zorgverzekering krijgen, en is toegang tot medische zorg een grote uitdaging. Tand- en mondzorg is nog moeilijker.

Diara heeft diabetes en schommelende bloedsuikerwaarden. Mensen met diabetes en hoge bloedsuikers hebben vaak last van tandvleesontstekingen. Zo ook Diara. En dat zorgde voor veel pijn, de hele dag door. Ook kon ze veel harder voedsel niet goed eten. De ontstekingen hadden ook weer een negatief effect op haar bloedsuikerwaarden en zo bleef de vicieuze cirkel in stand.

* Dit is niet de echte naam van deze persoon i.v.m. privacy

Met het initiatief Preventieve Mondzorg kon ze de afgelopen maanden naar de tandarts. Daar werd het ontstoken tandvlees behandeld, en door regelmatig bezoek aan de mondhygiënist blijven haar mond en tanden nu schoon. Deze verandering heeft ervoor gezorgd dat de bloedsuikerwaarden van Diara stabiel zijn en ze geen last meer heeft van bloedend tandvlees en pijn in haar mond. Ze is hierdoor veel gelukkiger en kan weer gewoon eten waar ze zin in heeft en lachen. Superfijn!

WAGENINGENDOET

IMPACTVOLLE INITIATIEVEN DOOR EN VOOR WAGENINGERS

Het budget van het Initiatievenfonds WageningenDOET is volledig benut. Dit betekent dat het gelukt is om met beperkte middelen impactvolle initiatieven te ondersteunen. In 2024 is gestart met de doorontwikkeling van WageningenDOET. De focus ligt op betere zichtbaarheid, meer zelfredzaamheid en inzicht in wat het geld oplevert.

WERKEN AAN DE VOORKANT

Een goed voorbeeld is de Julianastraat, waar bewoners ondersteuning vroegen in het traject met Woningstichting Wageningen. Deze aanpak sluit aan bij hun behoefte en laat zien dat 'werken aan de voorkant' zowel inwoners als professionals inzicht geeft in de kracht van een wijk. Het voorkomt problematisering en versterkt het netwerk. De samenwerking tussen Thuis en Solidez, die dit fonds beheren, laat zien dat verschillende vormen van ondersteuning mogelijk én nodig zijn. Waar Thuis zich richt op stedelijke initiatieven, ondersteunt Solidez buurtinitiatieven.

STAPPEN IN 2025

- Doorontwikkeling voortzetten met nadruk op ondersteuning aan de voorkant en bredere zichtbaarheid.

Aanvrager(s)	Initiatief
Cantatekoor Wageningen	Jubileumconcert toegankelijker maken
Individueel initiatief	Earth Overshoot Day
De Kleine Wereld	Ontmoetingen onder de tarp
St. Stadsboerderij Wageningen	Nieuwe initiatieven en structureel
Groen Kortenoord	Jaarbudget projecten en activiteiten
Creatief Groep de Pomhorst	Materialen
Buurtgroep Roosevelt	Jaaractiviteiten (uitstapjes etc.)
Julianastraat	Julianamarkten, Kerstevenement, Halloween
Veluviawijk	Buurtfeest
Hendrikweg	Straatfeest 2024
Sleedoornplantsoen	Buurt barbeque 2024
Noordwest (2x)	Activiteiten 2024
Haunted Nights	Halloweenevenement Buurt-West
Oude Bennekomseweg	Straatfeest
St. Molenmarkt Wageningen	Molenmarkt 2024
Gladiolenstraat	Burendag barbeque
Kwikstaartweide	Burendag
Koffieceremonie	Koffieceremonie
Koersbalgroep	Bodywarmers en tournooi
Rouwen & Vieren	Rouwen & Vieren Kas Wageningen
Organisatie Kunstmarkt	Kunstmarkt, Feest vh licht/dinner ot vlinder
Akeleihof	Kerstactie
Taalcafé	Materialen
St. Ondersteuning Livemuziek	Melting Pot festival

Lijst van (deels) toegekende aanvragen 2024

ERVARINGSVERHAAL

EEN KAS VOL AANDACHT VOOR VERDRIET ÉN LIEFDE, MIDDEN IN DE STAD

In december 2024, tijdens de donkere weken rond de feestdagen, kreeg Wageningen een bijzondere plek voor mensen die een dierbare misten of zich juist alleen voelden: de Rouwen & Vieren-kas. De transparante kas stond midden in de stad, naast de Grote Kerk. Voor troost, herinnering en verstillings.

Bezoekers konden er een kaarsje aansteken, een persoonlijke boodschap schrijven in het gastenboek of een lint ophangen aan het rek vol wensen en namen. Vrijwilligers waren aanwezig om mee te luisteren of gewoon aanwezig te zijn. In de stilte, tussen de lichtjes en herinneringen, ontstond ruimte voor verdriet – én voor liefde.

Initiatiefneemster Ria Meurs-Mugge; “Rouw en verdriet mochten gezien worden,” zei ze destijds. “Maar we wilden ook samen de liefde vieren die achter dat verdriet schuilgaat.”

De kas was een plek van niemand en tegelijkertijd van iedereen – een voorbeeld van hoe Wageningers zelf initiatief namen om betekenisvolle ontmoetingen mogelijk te maken.

Het liet zien dat ook missen en herdenken een plek verdient in de stad. En dat die plek, als je hem samen maakt, troost kan bieden aan velen.

VOORUITBLIK 2025

WELZIJN BEGINT BIJ DE MENS

In 2025 staat er ontzettend veel te gebeuren. De herijking van het sociaal beleidskader van de gemeente Wageningen vindt plaats. De woonzorgvisie krijgt verder vorm. Er wordt meer duidelijk over of en wanneer er een ravijnjaar aan komt. De transformatie van de zorg krijgt verder vorm via het IZA en gala.

In deze tijd helpen wij als Welsaam mensen op weg en leiden ze naar een gemeenschap waarin zij samen redzaam kunnen zijn. Niet als sluitstuk, maar als beginpunt van welzijn en verbondenheid. In deze kantelende samenleving is het duidelijker dan ooit: er is behoefte aan innovatie, vernieuwing en versterking van de sociale basis. Dit gaat alleen niet vanzelf en meer tijd en daarmee middelen voor samenwerking is nodig om innovatief te kunnen blijven.

TIJD, RUIMTE EN STRUCTURELE FINANCIERING

De transformatie waarin Welsaam zich bevindt – van uitvoerder naar verbinder, van hulpverlener naar aanjager van gemeenschapskracht – vraagt om meer dan goede bedoelingen. Het vraagt om een gerichte investering in de maatschappelijke infrastructuur.

Want zonder tijd, ruimte en structurele financiering kunnen we het potentieel van inwoners, vrijwilligers en buurtnetwerken niet waarmaken.

INFORMELE KRACHT

Het jaar 2024 heeft veel opgeleverd, maar laat ook zien waar we tegen grenzen aanlopen. Tegelijkertijd groeit de behoefte aan (informele) samenwerking in de samenleving. Mensen willen iets betekenen voor elkaar, zonder te verdwalen in systemen. Die informele kracht verdient ondersteuning en hier kunnen we als Welsaam een nog grotere rol in spelen. Alleen dit gaat niet vanzelf. Hier is tijd en daarmee meer geld voor nodig.

ERKEN DE SOCIALE BASIS

We zien in alle themagroepen dezelfde onderstroom: verbondenheid werkt. Niet als luxe, maar als noodzaak. Daarom is het tijd om de sociale basis volwaardig te erkennen én te bekostigen. Zodat we in 2025 verder kunnen bouwen aan buurten waar mensen elkaar kennen, zien en steunen. Waar welzijn begint bij de mens, en waar samen redzaam zijn de norm wordt – niet de uitzondering.

TEVREDENHEID

8,2

KWALITEIT

8,3

ANNEX 1

MONITOR 2024

Welsaam maakt gebruik van een monitor waarin inwoners die deelnemen aan Welsaam-activiteiten hun ervaringen delen. Dit leverde - consistent met vorig jaar - de rapportcijfers 8,3 en 8,2 op voor respectievelijk kwaliteit en tevredenheid ("de activiteit heeft mij gebracht wat ik ervan verwachtte"). In 2024 hebben 581 inwoners hun ervaringen gedeeld.

**BEKIJK DE VOLLEDIGE
MONITOR VIA
[WELSAAM.NL/MONITOR](https://welsaam.nl/monitor)**

ANNEX 2

SOCIAL RETURN ON INVESTMENT

1035
VRIJWILLIGERS WERKTEN
IN TOTAAL IN 2024 BIJ
WELSAAM*

Welsaam heeft in 2024 wederom ruim voldaan aan haar verplichting om minstens voor € 200.000 aan SROI waarde te creëren middels participatie (als vrijwilliger, stagiaire of werkervaringsplaats) van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Dit heeft geleid tot een **SROI waarde van € 413.000**, een kleine verhoging ten opzichte van 2023. Details over de berekening van deze waarde zijn op aanvraag beschikbaar.

Naast de SROI gerelateerde stagiaires, waren er in 2024 nog 48 andere stagiaires werkzaam bij Welsaam.

Welsaam partner	SROI bijdrage			niet-SROI
	vrijwilligers	stagiaires	werkervaringsplaatsen	stagiaires
Vrijwilligers Centrum Wageningen	9		1	
Vluchtelingenwerk Nederland	15		2	2
Thuis Wageningen	4		2	
Odensehuis	5	4		6
Solidez	12		1	11
Present				8
Humanitas				5
Speelgoedbank				1
Voedselbank				15
Totaal	45	4	6	48

Participatie in Welsaam van mensen met afstand tot de arbeidsmarkt

* In 2024 werkten in totaal 1035 vrijwilligers bij Welsaam. Dit is een daling ten opzichte van 2023 (1432 vrijwilligers) voornamelijk als gevolg van een andere werkwijze bij Stichting Present. Present werkte in 2024 meer met sociale projecten, waarbij veelal sprake is van 1 op 1 contact tussen hulpvrager en vrijwilliger, terwijl in 2023 een uitzonderlijk hoog aantal praktische projecten plaatsvond waarbij (grote) groepen vrijwilligers (bv studenten, bedrijfsuitjes) mensen ondersteunen met bijvoorbeeld een verhuizing of tuin-opknappbeurt. Dit leidde in 2023 tot overbelasting van Present, wat in 2024 is aangepast tot werkbare proporties. Overigens fluctueert het aantal vrijwilligers, zeker bij Present, altijd.

WELSAAM

www.welsaam.nl | info@welsaam.nl